

[Thorndahl]

holdning og dermed fastholder nogenlunde læseværdige aviser.

Der er fra regeringspartierne og dele af pressens side talt meget om, at man sandelig bør se på helheden i regeringens program. Det vil vi sandelig også meget gerne. Men vi kender jo – det viste debatten i går meget klart – meget lidt til regeringens politik og dermed også til den påståede helhed og sammenhæng i politikken. Regeringsprogrammet er i hvert fald indtil videre som et flydende isbjerg: vi har kun – endnu da – fået lov til at se toppen.

De forslag, vi behandler nu, er en del af den bebudede helhed i regeringens forslag. En væsentlig del, nemlig den finanspolitiske stramning af størrelsesordenen 6 mia kr. og forslaget om momsforhøjelse, er den afgørende del heri med et forventet bruttoprovenu på ca. 3,2 mia kr.

Venstres konstituerede formand udtalte i forsommeren, at vi ikke skulle have flere nyteløse politiske forlig, som vi har kendt dem, august- og septemberforligene, og det er jeg i øvrigt helt enig i. Man skal dog have, det må man indrømme, en helt ekstraordinært veludviklet sans og blik for detaljer for at kunne se forskel på de 4 lovforslag, der er til behandling her i dag, i forhold til forslag, der er indgået i de tidligere større økonomiske og politiske forlig.

Finanslovforslaget opererer med en forbrugsudvidelse på ca. 4,5 pct., som den finanspolitiske stramning tager sigte på at reducere til vel omkring 1 pct. I går understregede socialdemokratiets politiske ordfører, at målet var at fastholde den nuværende real-løn, altså i realiteten en nulløsning, og det kan selvfølgelig ikke siges at være overvældende ambitiøst. Disse nationaløkonomiske regnestykker må antages først og fremmest at være udført på grundlag af finanslovforslaget og dets forudsætninger.

Forbrugernes muligheder er jo ikke alene bestemt af skatteudskrivning, og hvad vi foretager herinde på Christiansborg, de er også bestemt af kommunernes skatteudskrivning og det kommunale forbrug; og en nationaløkonomisk vurdering, der skal bestemme størrelsen af en finanspolitisk stramning, må selvfølgelig også medtage den kommunale skatteudskrivning.

Hvilken forudsætning har man så gjort om den kommunale skatteudskrivning? Jo, man

har forudsat samme gennemsnitlige udskrivningsprocent for 1979 som for i år, nemlig 22,9. Jeg opfatter finansministerens svar på et spørgsmål, jeg i forbindelse med forhandlingen i går stillede, på den måde, at man under forhandlingerne mellem de to regeringspartier har forudsat samme uændrede skatteudskrivning.

Hvilke forventninger har man så til den kommunale skatteudskrivningsprocent for 1979? Ifølge oplysninger på f.eks. side 15 i Frederiksborg Amts Avis af den 1. september og i store dele af venstrepressen i øvrigt, forventer man en gennemsnitlig stigning på 2 pct., og jeg vil gerne citere følgende fra avisen:

»Kommunernes Landsforening mener nu at kunne sætte tallet 2 pct. på den gennemsnitlige stigning i kommuneskatten. Hidtil har man opereret med omkring 1,5 pct., men momsforhøjelse og ændrede bloktilskud tvinger nu procenten yderligere i vejret.«

Og videre: »Stikprøver har vist, at en række af de kommuner, der står over for store udgifter til beskæftigelse af de langtidsledige, samtidig har en meget begrænset kassebeholdning. Det gør det svært for dem at bruge af beholdningen i 1979 på samme måde som i 1978. På denne baggrund må kommunerne efter seneste udspil fra regeringen regne med en gennemsnitlig stigning på omkring 2 pct., siger man i Kommunernes Landsforening.«

En beregning af virkningen af denne bebudede kommunale skattestigning viser en merbeskatning af størrelsesordenen 3,2 mia kr. eller ganske det samme bruttoprovenu, som momsforhøjelsen forventes at indbringe.

Det kan derfor konkluderes, at en gennemførelse af regeringens finanspolitiske stramning på 6 mia kr. samt en kommunal skattestigning som forventet af Kommunernes Landsforening vil indebære en samlet stramning af størrelsesordenen 9 mia kr. og dermed en reallønstilbagegang på omkring 1 pct. for den danske befolkning i 1979.

Nu har regeringen jo stærkt betonet nødvendigheden af at se tingene i sammenhæng, i deres helhed. Jeg vil derfor give regeringen det gode råd, at dette lovforslag, momsforhøjelsesforslaget, afventer fastsættelsen af den kommunale udskrivningsprocent. Bliver denne af den bebudede størrelsesorden, ja, så er den foreslåede momsforhøjelse jo overflødig i forhold til de forudsætninger, regeringen